multi cultural communication

Produced by NSW HEALTH DEPARTMENT

Lao
December 2002
[DOH-7105]

ການມະໂຣກຄລາມີເດັຍ

Chlamydia

ໂຣກຄລາມີເດັຍແມ່ນຫຍັງ?

ຄລາມີເດັຍແມ່ນການຕິດເຊື້ອໂຣກທີ່ຕິດຕໍ່ກັນທາງເພດ ຊຶ່ງສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ກັບທັງຊາຍແລະຍິງ. ໂຣກນີ້ເກີດມາຈາກເຊື້ອແບັກທີຣຽມ (bacterium). ມີຫຼາຍຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອແບັກທີຣຽມແລ້ວແຕ່ບໍ່ອອກອາການຫຍັງ ແຕ່ກໍຍັງສາມາດແຜ່ຜາຍເຊື້ອແບັກທີຣຽມໄດ້. ຄລາມີເດັຍສາມາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ທໍ່ປັດສະວະ (ທາງເດີນປັດສະວະ), ເຊີວິກສ໌ (ປາກມົດລູກ), ລຳໄສ້ສຸດ ແລະ ທະວານ, ຮູຄໍ, ແລະ ຕາ. ການຕິດເຊື້ອຄລາມີເດັຍອາດເຮັດໃຫ້ມີອາການແຊກຊ້ອນຫຼາຍຢ່າງ, ແຕ່ວ່າເຮົາສາມາດປ້ອງກັນໂຣກນີ້ໄດ້.

ເຮົາຕິດເຊື້ອຄລາມີເດັຍໄດ້ຢ່າງໃດ?

ຄລາມີເດັຍແຜ່ຜາຍໂດຍການຮ່ວມເພດກັບຄົນທີ່ມີເຊື້ອນີ້ຢູ່ແລ້ວ. ຜູ້ທີ່ມີເປີເຊັນສູງໃນການຕິດເຊື້ອຄລາມີເດັຍແມ່ນ:

- ຊາຍໜຸ່ມແລະຍິງໜຸ່ມທີ່ມີການຮ່ວມເພດ;
- ຄົນທີ່ຫາກໍປ່ຽນຄູ່ຮ່ວມເພດໃໝ່;
- ຄົນທີ່ຫາກໍເປັນໂຣກຕິດຕໍ່ທາງເພດຊນິດອື່ນ.

ຈະຮູ້ໄດ້ຢ່າງໃດວ່າເຮົາຕິດເຊື້ອຄລາມີເດັຍ?

ອາການອາດຈະເລີ້ມອອກພາຍໃນ 2–14 ມື້ຫຼັງຈາກຕິດເຊື້ອແລ້ວ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ຄົນຜູ້ນຶ່ງອາດຈະມີເຊື້ອໂຣກຄລາມີເດັຍເປັນຫຼາຍໆເດືອນ, ຫຼື ອາດຮອດຫຼາຍໆປີ, ໂດຍທີ່ຕົນເອງບໍ່ຮູ້.

ສຳລັບແມ່ຍິງ

ຖ້າແມ່ຍິງມີເຊື້ອຄລາມີເດັຍ, ລາວຈະສັງເກດເຫັນວ່າ:

- ມີການປັ້ນຫຼືເຈັບຢູ່ບໍຣິເວນທ້ອງນ້ອຍ;
- ປະຈຳເດືອນປ່ຽນແປງ (ໝາຍຄວາມວ່າປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບເຣື່ອງຣະດູ)
- ຮູ້ສຶກເຈັບເວລາຖ່າຍເບົາ;
- ມີເລືອດອອກຫຼືເຈັບໃນລະຫວ່າງຮ່ວມເພດຫຼືຫຼັງຈາກນັ້ນ;
- ມີຄວາມປ່ຽນແປງເຣື່ອງລົງຂາວ.

ສຳລັບຜູ້ຊາຍ

ຖ້າຜູ້ຊາຍມີເຊື້ອຄລາມີເດັຍ, ລາວຈະສັງເກດເຫັນວ່າ:

- ມີໜອງໄຫຼອອກຈາກອະວັຍວະເພດ;
- ຮູ້ສຶກເຈັບເວລາຖ່າຍເບົາ;
- ໜ່ວຍອັນທະໃຄ່ແລະເຈັບ.

ສຳລັບທັງຍິງແລະຊາຍ

ອາດຈະເກີດການຕິດເຊື້ອທາງທະວານແຕ່ຕາມປົກກະຕິຈະບໍ່ໄດ້ສັງເກດເຫັນ. ບາງຄັ້ງອາດເຮັດໃຫ້ເຈັບທະວານຫຼືມີໜອງໄຫຼອກມາ.

ຈະກວດຫາເບິ່ງຄລາມີເດັຍໄດ້ບໍ່?

ຄລາມີເດັຍສາມາດກວດເບິ່ງໄດ້ໂດຍທ່ານໝໍຂອງທ່ານຫຼືທີ່ຄລີນິກສຸຂພາບທາງເພດ. ທ່ານໝໍຈະຕ້ອຍເອົາຊິ້ນສ່ວນຈາກທໍ່ປັດສະວະ, ປາກມົດລູກ, ຫຼື ທະວານ, ຫຼືນ້ຳປັດສະວະນ້ອຍນຶ່ງ. ຊິ້ນສ່ວນທີ່ຕ້ອຍເອົາ ຫຼື ຕົວຢ່າງຈະຖືກນຳໄປກວດຫາເຊື້ອຄລາມີເດັຍທີ່ຫ້ອງທົດລອງ.

ຈະປິ່ນປົວຄລາມີເດັຍໂດຍວິທີໃດ?

ຄລາມີເດັຍສາມາດປິ່ນປົວໄດ້ໂດຍງ່າຍໂດຍການໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອ. ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ທ່ານຕ້ອງໄດ້ໄປຫາທ່ານໝໍຂອງທ່ານຫຼືຄລີນິກສຸຂພາບທາງເພດເພື່ອໃຫ້ເພິ່ນກວດເບິ່ງແລະປິ່ນປົວ. ຖ້າຫາກອາການກັບມາເປັນໃໝ່, ໃຫ້ກັບຄືນໄປຫາທ່ານໝໍຫຼືຄລີນິກສຸຂພາບທາງເພດອີກ.

ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ທ່ານຕ້ອງກິນຢາຕ້ານເຊື້ອໃຫ້ໝົດຊຸດ, ເຖິງແມ່ນວ່າອາການໄດ້ຫາຍໄປແລ້ວກໍຕາມ, ເພາະວ່າເຊື້ອໂຣກຄລາມີເດັຍອາດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕາຍໝົດເທື່ອ. ເປັນສິ່ງສຳຄັນເຊັ່ນກັນທີ່ທ່ານຕ້ອງບໍ່ຮ່ວມເພດຢ່າງນ້ອຍ 7 ວັນຫຼັງຈາກການປິ່ນປົວເລີ້ມຕົ້ນ, ເພາະວ່າເຊື້ອພຍາດຍັງສາມາດແຜ່ຜາຍໄດ້ຢູ່.

ຈະມີອາການແຊກຊ້ອນບໍ?

ມີ. ຖ້າບໍ່ປິ່ນປົວຄລາມີເດັຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ ມັນອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດອາການແຊກຊ້ອນຢ່າງຮ້າຍແຮງ.

ອາການສຳລັບແມ່ຍິງອາການແຊກຊ້ອນມີດັ່ງນີ້:

- ພາກສ່ວນແຖບທ້ອງນ້ອຍ (ກະໂທ້ຍ) ອັກເສບ (PID). ໝາຍເຖິງເມື່ອອະວັຍວະສືບພັນຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ໃນແຖບທ້ອງນ້ອຍເກີດອັກເສບ;
- ອະວັຍວະພາຍໃນແຖບທ້ອງນ້ອຍເກີດເກາະຕິດກັນ ແລະ ເຈັບແຖບທ້ອງນ້ອຍເຮື້ອຮັງ;
- ເປັນໝັນຍ້ອນທໍ່ຮັງໄຂ່ຖືກທຳລາຍ (ຍ້ອນເຍື່ອຜິວໜັງເປັນແປ້ວ);
- ທ້ອງນອກມົດລູກ (ເມື່ອຖືພາໃນທໍ່ຮັງໄຂ່ແທນທີ່ຈະແມ່ນໃນມົດລູກ).

ສຳລັບຜູ້ຊາຍອາການແຊກຊ້ອນມີດັ່ງນີ້:

- ຊ່ອງປັດສະວະອັກເສບທີ່ກັບເປັນຄືນອີກ;
- ໝ່ວຍອັນທະອັກເສບ (ຊຶ່ງກ່ຽວກັບທໍ່ທີ່ໄປຫາໝ່ວຍອັນທະ)

ສຳລັບຍິງແລະຊາຍ ອາການແຊກຊ້ອນຕ່າງໆມີດັ່ງນີ້:

- ໂຣກປະດົງ;
- ໂຣກເຍື່ອຫຸ້ມຕາອັກເສບແລະ ໂຣກ uveitis (ຕາອັກເສບ);
- ໂຣກ proctitis (ສຳໄສ້ສຸດອັກເສບ).

ຄູ່ຮ່ວມເພດຈະຕ້ອງໄດ້ປິ່ນປົວບໍ?

ແມ່ນແລ້ວ. ຖ້າທ່ານມີເຊື້ອຄລາມີເດັຍ ທ່ານຕ້ອງບອກໃຫ້ຄູ່ຮ່ວມເພດຂອງທ່ານທຸກໆຄົນໃນລະຫວ່າງຫົກເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄປຫາໝໍຫຼືຄລີນິກສຸຂພາບທາງເພດເພື່ອກວດເບິ່ງແລະປິ່ນປົວ.

ຈະປ້ອງກັນໂຣກຄລາມີເດັຍໄດ້ຢ່າງໃດ?

ການໃຊ້ຖົງອະນາມັຍເມື່ອຮ່ວມເພດທາງອະວັຍວະເພດຫຼືທາງທະວານສາມາດປ້ອງກັນໂຣກຄລາມີເດັຍ ແລະ ໂຣກຕິດຕໍ່ທາງເພດຢ່າງອື່ນ. ການໃຊ້ຖົງອະນາມັຍເປັນສິ່ງສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງສຳລັບຜູ້ທີ່ຮ່ວມເພດກັບຫຼາຍກວ່າຄົນນຶ່ງຂຶ້ນໄປ.

ຣາຍລະອຽດເພີ້ມເຕີມ - ໜ່ວຍອະນາມັຍສາທາຣະນະໃນຣັດ NSW

ຖ້າຕ້ອງການຣາຍລະອຽດເພີ້ມເຕີມ ກະຣຸນາຕິດຕໍ່ທ່ານໝໍຂອງທ່ານ, ຫຼືຕິດຕໍ່ຄລີນິກສຸຂພາບທາງເພດທ້ອງຖິ່ນ, ຊຶ່ງສາມາດຫາພົບໄດ້ ພາຍໃຕ້ຕົວໜັງສື 'S' ຢູ່ໃນພາກສ່ວນລາຍຊື່ທຸຣະກິດ ຂອງປຶ້ມຫົວຂາວ ຫຼື ໜ່ວຍອະນາມັຍສາທາຣະນະ ຫຼື ສູນອະນາມັຍຊຸມຊົນ - ໃຫ້ເບິ່ງພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້
'NSW Government' ທາງໜ້າຂອງປຶ້ມ ໂທຣະສັບ ຫົວຂາວ.

ເຂດໃນຕົວເມືອງ

Central Sydney	9515 3180
South Eastern Sydney	9382 8333
Northern Sydney	9477 9400
South Western Sydney	9828 5944
Western Sydney	9840 3603
Wentworth	4734 2022

ເຂດຊົນນະບົດ

Central Coast	4349 4845
Mid North Coast	6588 2750
Mid Western	6339 5548

Hunter	4924 6477
Illawarra	4255 2200
New England	6766 2288
Northern Rivers	6620 7500
Macquarie	6841 2216
Southern	4827 3428
Greater Murray	6021 4799
Far West	(08) 8080 1499

ກະຊວງສາທາຣະນະສຸກ (NSW Department of Health)

73 Miller Street
North Sydney NSW 2059
Tel. (02) 9391 9000
Fax. (02) 9391 9101
TTY. (02) 9391 9900

NSW Health website
www.health.nsw.gov.au